

Cicle de seminaris “Campus UAB-Sabadell a l'Abast”

“EUROPA EN UNA CRUÏLLA HISTÒRICA”

Els reptes que enfronta Europa són extraordinaris: El deteriorament de la justícia social, amb l'augment de les desigualtats, la manca de solidaritat en època de migracions forçades, el deteriorament mediambiental i la urgència de polítiques de desenvolupament sostenible, les tensions econòmiques que afecten països i persones, la pressió de partits i organitzacions antidemocràtics, i ara també, la guerra. El panorama és difícil per l'envergadura dels problemes i perquè no hi ha país al continent que no sigui afectat. Aquest cicle de seminaris, **programat en col·laboració amb l'Aula d'Extensió Universitària de Sabadell**, ens aportarà elements per entendre millor alguns aspectes destacats de l'actual cruïlla històrica i, potser, ens ajudaran a entreveure les possibilitats de superar-la i, tant de bo, de progressar vers una democràcia més forta, amb major respecte pels drets humans i un futur millor per a tothom.

9/02/23	1. EL FUTUR DE LA UNIÓ EUROPEA: EL REPTE DE LA SEVA AUTONOMIA ESTRATÈGICA	Dra. Montserrat Pi Llorens , Àrea de Dret Internacional Públic i de Relacions Internacionals de la UAB
23/02/23	2. LA UNIÓ EUROPEA I LA POLÍTICA DEL CLIMA	Dr. Oriol Costa Fernández , professor de Relacions Internacionals a la UAB
23/03/23	3. AVENÇOS I DISFUNCIONS EN LA POLÍTICA EUROPEA D'IMMIGRACIÓ I ASIL	Sra. Gemma Pinyol-Jiménez , professora del dept. de Ciència Política i de Dret Públic de la UAB
20/04/23	4. REPTES ECONÒMICS DE LA UNIÓ EUROPEA: DISRUPCIÓ I GEOPOLÍTICA	Dr. Jordi Bacaria Colom , professor emèrit d'Economia Aplicada de la UAB
18/05/23	5. LA INVASIÓ RUSSA D'UCRAÏNA, AGRESSIÓ A KÍIV I DETONANT GEOPOLÍTIC A BRUSSEL·LES	Sr. Lluís Caelles Garreta , reporter de TV3 i professor de periodisme a la UPF i a la UAO
1/06/23	6. L'EXTREMA DRETA A EUROPA: CONTINUÏTATS I CANVIS	Dr. Xavier Casals i Meseguer , professor a la facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL

- Les sessions s'impartiran de manera presencial, en horari de 10 a 12 h, al Campus de la UAB a Sabadell (c. Emprius, 2. [Mapa](#))
- Preu del cicle: 20 € (persones vinculades al programa Universitat a l'Abast¹)
30 € (resta d'estudiants)
Sessions aïllades: 5 €
- Matriculació oberta durant tot el cicle, accedint al següent [ENLLAC](#).

PROGRAMA UNIVERSITAT A L'ABAST

Escola de Postgrau, UAB.

Cerdanyola del Vallès (Bellaterra), Barcelona

📞 www.uab.cat/abast - ✉ universitat.abast@uab.cat - ☎ 689 168 921

¹ Estudiants del pla formatiu “Aprenent al Campus” i de les Aules d'Extensió Universitària vinculades a la UAB.

PROGRAMA

1. EL FUTUR DE LA UNIÓ EUROPEA: EL REPTE DE LA SEVA AUTONOMIA ESTRATÈGICA.

La guerra a Ucraïna, la crisi energètica i les emergències climàtiques i sanitàries estan modificant el mapa global del nostre món. La Unió Europea s'està veient també obligada a replantejar les seves polítiques i prioritats. En aquest context, el concepte d'autonomia estratègica apareix com un dels reptes essencials que la Unió Europea ha d'afrontar.

9 de febrer de 2023. A càrrec de la Dra. **Montserrat Pi Llorens**, professora de l'Àrea de Dret Internacional Públic i de Relacions Internacionals de la UAB.

2. LA UNIÓ EUROPEA I LA POLÍTICA DEL CLIMA.

La sessió abordarà tres aspectes diferents. Primer explorarem breument com la voluntat per part de la Unió Europea de liderar les negociacions internacionals del clima, va condicionar el seu paper en aquest camp durant la dècada dels anys noranta i primers anys 2000, així com les maneres en com la UE ha respost a la transició de poder global en la darrera dècada i mitja. En segon lloc, analitzarem la relació entre les polítiques del canvi climàtic i la integració europea més en general, i entendrem les implicacions del Green Deal (Pacte Verd Europeu) sota aquest prisma. Finalment, ens submergirem en alguns dels detalls del Green Deal i la manera en com pot modificar el paper internacional de la UE.

23 de febrer de 2023. A càrrec del Dr. **Oriol Costa Fernández**, professor de Relacions Internacionals. UAB.

3. AVENÇOS I DISFUNCIONS EN LA POLÍTICA EUROPEA D'IMMIGRACIÓ I ASIL.

L'objectiu de la sessió és aproximar-se a la política europea d'immigració i asil, per conèixer els principals instruments i actuacions. També intentarem identificar les disfuncions que compliquen la construcció d'una governança europea de la mobilitat migratòria, prestant especial atenció als darrers avenços en matèria de protecció internacional.

23 de març de 2023. A càrrec de la Sra. **Gemma Pinyol-Jiménez**, professora del dept. de Ciència Política i de Dret Públic de la UAB.

4. REPTES ECONÒMICS DE LA UNIÓ EUROPEA: DISRUPCIIONS I GEOPOLÍTICA.

Des de la seva creació, la Unió Europea ha hagut de fer front a molts reptes per avançar en el procés d'integració política, social i econòmica. El mercat interior, la moneda única, les ampliacions de la Unió amb nous països, són qüestions de primer ordre d'importància i complexitat. Darrerament, però, aquests reptes s'han multiplicat i acumulat en poc temps, ens referim al Brèxit, el canvi climàtic, la pandèmia, els canvis tecnològics, el populisme, les migracions, la guerra... En aquesta sessió analitzarem els avenços aconseguits per la UE, el recorregut consolidat i els reptes econòmics actuals, així com les solucions per a afrontar-los.

20 d'abril de 2023. A càrrec del Dr. **Jordi Bacaria Colom**, professor emèrit d'Economia Aplicada de la UAB.

5. LA INVASIÓ RUSSA D'UCRAÏNA, AGRESSIÓ A KÍIV I DETONANT GEOPOLÍTIC A BRUSSEL·LES.

La invasió russa d'Ucraïna i la guerra que s'ha derivat, han portat la destrucció al país: desenes de milers de morts civils i militars i la devastació de tota mena d'infraestructures. El que Moscou va preveure com una "operació especial" de curta durada, gairebé incruenta i amb una victòria similar a la que va obtenir a Crimea el 2014, s'ha convertit en una guerra llarga i sanguinària. L'exèrcit ucraïnès, amb el suport occidental, ha resistit i, fins i tot, ha fet recular les tropes russes. Europa i les democràcies liberals han sancionat Moscou, que, al seu torn, ha posat l'energia damunt la taula com arma de guerra. Pressionada per aquest dramàtic panorama, Europa s'ha trobat davant la tessitura de la unitat o la multiplicitat d'acció. I ha triat l'opció de "Més Europa", havent de superar grans dificultats i enormes riscos.

18 de maig de 2023. A càrrec del Sr. **Lluís Caelles Garreta**, reporter de TV3 i professor de periodisme a la UPF i a la UAO.

6. L'EXTREMA DRETA A EUROPA: CONTINUÏTATS I CANVIS.

La ultradreta és avui una força en ascens a la majoria de països europeus. De fet, els seus dos grups al Parlament Europeu sumen més de 130 escons i si aquests s'unissin serien la tercera força de la cambra. La tendència al creixement i progrés d'aquest sector polític sembla estructural. En aquesta sessió reflexionarem sobre les dinàmiques que han afavorit el seu progrés i quins són els eixos ideològics i estratègics dels seus discursos.

1 de juny de 2023. A càrrec del Dr. **Xavier Casals i Meseguer**, professor a la facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL.

PROFESSORAT

Jordi Bacaria Colom. Professor Emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona. Director de la revista "Foreign Affairs Latinoamérica" (des de 2009) editada a Mèxic. Membre del Consell Editorial de la revista "Pensamiento Iberoamericano". Investigador Sènior Associat a CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs), i membre del seu Patronat. Ha estat professor Catedràtic d'Economia Aplicada i degà de la Facultat d'Economia i Empresa de la UAB (1986-1988), Director de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (10 anys), codirector Europeu de l'Institut d'Estudis de la Integració Europea a Mèxic (2000-2004) i director general de CIDOB (2013-2018). Professor visitant al Center for Study of Public Choice (USA); Hebrew University (Israel), Hankuk University for Foreign Studies i Chonbuk University, (República de Corea).

Lluís Caelles Garreta. Periodista i professor associat de Televisió a les universitat UPF i UAO. Actualment, sotscaop de la secció d'Internacional de TV3 i reporter. Ha dirigit i presentat Telenotícies i va formar part de l'equip que va posar en marxa el canal 324. Ha estat també corresponsal de TV3 a Brussel·les i col·laborador del programa 30', on va rebre el premi Unicef 2002 pel reportatge "Els nens dels camions". Ha treballat al circuit català de TVE, al diari Segre de Lleida i a la ràdio. És coautor, juntament amb Sergi Vicente, del llibre *Fukushima, crònica d'un tsunami nuclear*. També coautor (i coordinador de l'àmbit de Televisió) del Llibre d'estil dels mitjans de comunicació de la CCMA. La seva cobertura informativa de la guerra a Ucraïna ha estat reconeguda amb el premi Ànima 2022 que atorga la Fundació Àngel Olan de Mollerussa.

Xavier Casals i Meseguer. Professor de la Facultat de Comunicació i RR.II. Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Ha publicat diversos treballs sobre la ultradreta espanyola i internacional, com *La tentación neofascista en España* (1998) o *Ultrapatriotas. Extrema derecha y nacionalismo de la Guerra Fría a la era de la globalización* (2003). Ha analitzat l'ascens del populisme a l'Espanya democràtica a *El pueblo contra el parlamento. El nuevo populismo en España, 1989-2013* (2013). El seu darrer treball ha indagat l'impacte de la violència política a la democratització espanyola a *La Transición española. El voto ignorado de las armas* (2016).

Oriol Costa Fernández. Professor agregat de Relacions Internacionals a la UAB i investigador senior associat de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals. La seva investigació es centra en la interacció entre la Unió Europea i les institucions internacionals i té lloc en el marc de l'Observatori de Política Exterior Europea. Ha publicat dos *special issues* (a *European Security* i *Politics and Governance*), dos volums editats (Palgrave) i articles a revistes com *Journal of European Public Policy*, *European Security*, *Comparative European Politics*, *Politics and Governance*, *Mediterranean Politics*, *Cooperation and Conflict*, *Cambridge Review of International Affairs*, *Politische Vierteljahresschrift*, *South European Society and Politics* i altres. En aquests moments exerceix de vicedegà d'ordenació acadèmica de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la UAB.

Montserrat Pi Llorens. Llicenciada en Dret per la UAB, va treballar a Brussel·les com a funcionària de la Comissió europea a finals dels anys 80. Va tornar a Barcelona per incorporar-se a la Facultat de Dret de la UAB, on va obtenir el grau de Doctora amb una tesi sobre la protecció dels drets fonamentals a la UE que va rebre el IX Premi Maspons i Anglasesell del Patronat Català ProEuropa i el Premi Extraordinari de Doctorat. Des de l'any 1997 és professora titular a l'àrea de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la UAB, especialitzada en dret de la UE. Imparteix docència en els estudis dels Graus en Dret i Relacions Internacionals de la UAB i en diversos màsters, entre d'altres el Màster Universitari en Integració Europea. La seva recerca a l'actualitat es focalitza en l'àmbit de l'Espai de Llibertat, Seguretat i Justícia de la UE, temàtica en la que treballa en el marc del projecte ITFLOWS, finançat per la Comissió europea (programa H2020).

Gemma Pinyol-Jiménez. professora del dept. de Ciència Política i de Dret Públic de la UAB i investigadora associada del GRITIM-UPF. És Directora de Polítiques Migratòries i Diversitat a Instrategies. És experta del Consell d'Europa en el marc del Projecte de Ciutats Interculturals i coordinadora de la RECI (Red de Ciudades Interculturales). Ha estat directora del Gabinet de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració (2010-2012) i, amb anterioritat, responsable del Programa Migracions del CIDOB (2001-2010). És experta designada per a diferents dictàmens del Comitè de les Regions i del Comitè Econòmic i Social i forma part de l'Informal Expert Group on Economic Migration de la Comissió Europea. Ha estat vinculada a diferents projectes europeus i ha coordinat, entre d'altres, el projecte «Estratègia antirumors per prevenir el racisme», finançat per Open Society, i el projecte «C4I – Communication for Integration», liderat pel Consell d'Europa i la Comissió Europea. Està vinculada al projecte TEMPER en el grup de treball sobre migració altament qualificada. És llicenciada en Ciències Polítiques per la Universitat Autònoma de Barcelona, màster en Estudis Internacionals i màster en Anàlisi Política.